

Plenum

Tisdag 24.11.2015 kl. 13.59—22.10

6. Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av budgetpropositionen för 2016 (RP 30/2015 rd)

Regeringens proposition RP 118/2015 rd

Remissdebatt

Talman Maria Lohela: Ärende 6 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Ärendet remitteras till finansutskottet.

Debatt

17.13 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tulevan vuoden budjetti on paraikaa eduskunnan käsittelyssä, ja tällä esityksellä me teemme budjettiin välttämättömiä täydennyksiä. Varsinaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 2,1 miljoonaa euroa, ja määrärahojen nettomääräinen lisäys täydentävässä esityksessä on 261 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan täydentävä talousarvioesitys lisää siis valtion nettolainanoton tarvetta 258 miljoonalla eurolla.

Arvoisa rouva puhemies! Käyn lyhyesti läpi täydentävän esityksen pääkohtia.

Ensimmäisenä maahanmuutto. Suurin yksittäinen kokonaisuus on turvapaikanhakijatilanteesta aiheutuvat menot, suhteessa varsinaiseen talousarvioon ehdotamme maahanmuuton määrärahoihin yhteensä noin 450 miljoonan euron lisäystä. Nämä määrärahalisäykset pohjautuvat arvioon, jossa Suomeen saapuu tänä vuonna noin 30 000 turvapaikanhakijaa ja ensi vuonna 15 000 uutta turvapaikanhakijaa. Luvuissa ovat mukana myös kiintiöpakolaisten uudelleensijoitukset ja turvapaikanhakijoiden sisäiset siirrot. Turvapaikanhakijoista noin 35 prosentin arvioidaan saavan myönteisen turvapaikkapäätöksen, joten ensi vuonna noin 21 000 turvapaikanhakijan arvioidaan olevan kuntakorvauksen piirissä.

Osana kokonaisuutta vastaanotto toiminnan ostopalvelumenoihin lisätään noin 203 miljoonaa euroa ja vastaanotto toiminnan asiakkaalle maksettavaan tukeen noin 59 miljoonaa euroa. Tukitasoa ei nosteta.

Turvapaikkakäsittelyn tehokkuuden varmistamiseksi Maahanmuuttovirastolle suunnataan lisäresursseja 750 uuden käsittelijän palkkaamiseen ensi vuodelle. Poliisiresursseja lisätään noin 26 miljoonaa, Rajavartiolaitokseen 3 miljoonaa, Tulliin 0,5 miljoonaa ja tuomioistuimelle lisätään yhteensä 7,7 miljoonaa euroa, oikeusapuun 3 miljoonaa euroa.

Myös kotouttamistoimintaan panostetaan, mikä on poikkeuksellisen maahanmuuttotilanteen haltuun ottamisessa kaikkein tärkeintä. Kotouttamisen onnistumiseen vaikuttaa monta asiaa, paitsi maahanmuuttajan oma aktiivisuus ja motivaatio myös ympäröivän yhteiskunnan kotouttamiselle tarjoama tuki ja valtaväestön asenteet turvapaikanhakijoita kohtaan. Voimme itse merkittäväällä tavalla vaikuttaa siihen, kuinka suuri voimavara turvapaikanhakijoista Suomelle tulevaisuudessa muodostuu.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

Kuntakorvauksen määrärahaa korotetaan siis 21 miljoonaa euroa ja työvoimapalveluiden maahanmuuttajille tekemien osaamiskartoitusten, kielitestien ja muiden työllistymistä edistävien hankintojen rahoitusta lisätään 23 miljoonalla eurolla. Myös te-toimistojen henkilöstöä koulutetaan turvapaikanhakijoiden työllistämisen- ja kotouttamistehtäviä varten 4 miljoonalla eurolla ja maahanmuuttajalasten perusopetuksen valmistavaan opetukseen lisätään 25 miljoonaa euroa, eli 25 miljoonan euron määräraha, ja samalla varmistetaan joustavammin, että oppilas saa resurssia, vaikei olisi koulussa kirjoilla vielä tilastointipäivänä. Myös opettajia ja muuta opetustoimen henkilöstöä koulutetaan uuteen tilanteeseen runsaan 2 miljoonan euron määrärahalta.

Maahanmuuttomenojen kokonaisuuden osalta on huomioitava, että määrärahalisäykset ovat vasta arvioita ensi vuoden edessä olevan haasteen suuruudesta. Tilanne muuttuu nopeasti, ja tästä johtuen määrärahan tarve on vielä epävarma. Hallitus on varautunut siihen, että mahdollisia lisätarpeita katetaan sitä mukaa, kuin turvapaikkakehitys ensi vuoden osalta on paremmin tiedossamme. Hallituksen on myös työskenneltävä sen eteen, että tilanteeseen löytyy muitakin ratkaisuja. On onnistuttava kehittämään kotimaisia toimintamalleja ja turvapaikanhakijatilanne saatava hallintaan eurooppalaisin toimin.

Arvoisa puhemies! Seuraavaksi niin sanotut Microsoft-toimet. Eli toisena kokonaisuutena nostan esille Microsoftin kesän irtisanomistilanteesta johtuvat jatkotoimet, joiden tarkoituksena on helpottaa irtisanottujen tilannetta ja nopeuttaa heidän työllistymistään.

Tekesin avustusvaltuuteen lisätään 10 miljoonaa euroa ict-osaajien palkkaamiseksi tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiotehtäviin. Finpron määrärahoja lisätään 2 miljoonalla eurolla edistämään ulkomaisten ict-yritysten sijoittumista Suomeen ja lisäksi yritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin lisätään 5 miljoonaa euroa ja valtuutta nostetaan 20 miljoonaan euroon. Myös aikuiskoulutuksen määrärahaa nostetaan 10 miljoonalla eurolla. Toivomme, että tällä paketilla saamme suomalaiset huippuosaajat pian uusiin töihin rakentamaan Suomea.

Ja sitten lopuksi muita keskeisiä kysymyksiä.

Hallitus ilmoitti viime viikolla, että luovumme eläkeläisten asumistuen siirtämisestä osaksi yleistä asumistukijärjestelmää. Tästä ratkaisusta tuli meille valtava määrä palautetta, ja monet ihmiset olivat aidosti huolissaan siitä, miten muutos vaikuttaa heidän arkipäiväänsä. On hyvä asia, että budjetin täydentämisen yhteydessä olemme pystyneet löytämään korvaavat toimenpiteet säästön kattamiseksi toisaalta. Lisäksi hallitus pienentää myös lääkekorvauksiin kohdennettua säästöä puolella aiotusta. Yhteensä nämä ratkaisut lisäävät valtion menoja ensi vuonna noin 27 miljoonaa euroa. Vastaava säästö katetaan muun muassa Kelan sosiaaliturvarahastojen toimintakuluista, valtion korvauksesta terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta, rokotteiden hankintamenoista ja kärkihankkeiden määrärahojen lykkäämisestä vuosille 2017 ja 18. Vuosia 17 ja 18 koskevat säästöratkaisut tehdään kevään kehysriihen yhteydessä.

Lisäksi haluan nostaa esille vielä yhden pienen mutta tärkeän kokonaisuuden harmaan talouden torjunnan saralta. Hallitus lisää poliisin talousrikostorjunnan määrärahoja 6,4 miljoonalla eurolla, jotta talousrikostutkinta voi jatkua ensi vuonna nykytasollaan. Toivomme, että lisäys omalta osaltaan auttaa harmaan talouden ja veronkierron ehkäisyssä. Harmaata taloutta on kuitenkin torjuttava monella rintamalla ja monin erilaisin toimenpitein, eli hallitus aloittaa uuden harmaan talouden torjuntastrategian valmistelun, josta on tarkoitus tehdä edellisiä ohjelmia kokonaisvaltaisempi toimintamalli, ja siinä on tarkoitus keskittyä isoihin, aidosti vaikuttaviin torjuntahankkeisiin.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

Arvoisa puhemies! Tässä lyhyesti täydentävän budjettiesityksen pääkohtia. Nyt esitettyjen budjetin täydennysten jälkeen ensi vuoden jakamaton varaus on 40,2 miljoonaa euroa. Iso haasteemme ei ole poistunut mihinkään. Valtio velkaantuu ensi vuonna 5,3 miljardia euroa. Valtionvelka kohoaa 106 miljardiin euroon ensi vuoden lopussa, mikä on jo 50 prosenttia bruttokansantuotteestamme. Jos olen oikein ymmärtänyt, me ylitämme 100 miljardin euron rajapyykin torstaina kello 15.30. Vaikka ensi vuoden talousarvio sisältääkin vaikeita asioita ja todella hankalia päätöksiä, on niidenkin keskellä aina syytä pitää mielessä, miksi vaikeita ratkaisuja tehdään — tässä viittaan tuohon edelliseen keskusteluun. Niin tehdään, koska haluamme rakentaa parempaa tulevaisuutta. Emme halua jättää lapsillemme alati paisuvaa velkataakkaa, vaan tahdomme kääntää velkaantumisen laskuun ja rakentaa samalla uutta kasvua, mitä hallitus nyt tekee muun muassa työmarkkinoita ja sote-palvelurakenteita uudistamalla.

Puhemies Maria Lohela: Puhujalistaan.

17.20 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Tässä täydentävässä budjettiesityksessä on todellakin eräitä erittäin tärkeitä ja sinällänsä hyvin positiivisia täydennysehdotuksia. On syytä antaa hallitukselle tunnustus siitä, että se on ollut valmis myös tältä osin korjaamaan niitä virheitä, jotka varsinaiseen budjettiesitykseen ovat jääneet. Otan muutaman olennaisen asian esille.

Ensin tämä kotouttamiskysymys. Selvää on, että me olemme tässä erittäin suuren haasteen edessä. Ja tässä kysymys on ei niinkään siitä, selviämmekö tästä pakolaisten ja turvapaikkahakemusten käsittelystä, vaan enemmänkin siitä, mitä tapahtuu tällä varsinaisen kotouttamisen puolella. Uskon, että syksyn aikana tehdyt ratkaisut turvapaikanhakijoiden vastaanottamisessa ovat luonteeltaan sellaisia, että kyllä viranomaisten yhteistyö on löytänyt tässä oman suuntansa ja tämä toimii, mutta sitten suuri haaste on kyllä, miten tämä kotouttaminen tehdään. Siinä ollaan todella megaluokan haasteen edessä suhteessa niihin haasteisiin, jotka hyvin äkillisesti ovat meille muilta osin viime vuosina nousseet.

Olin vähän hämmästynyt, kun kuuntelin perussuomalaisten ryhmäpuheenvuoroa tuossa edellä, kun käsiteltiin tätä julkisen talouden suunnitelmaa, siinähan uhrattiin erittäin paljon aikaa tähän maahanmuutto- ja kotouttamiskysymykseen. Ja sitten, kun katsoo tätä täydentävää budjettiesitystä, täytyy sanoa, että — tämä täydentävä budjettiesitys on kuitenkin ilmeisesti, oletan niin, ministeri Stubb, yksimielinen hallituksen esitys — nämä aikaisemmin kuullut perussuomalaisten ryhmäpuheenvuoron kannat eivät ole tähän täydentävään ehdotukseen vaikuttaneet.

Tässä se yksi iso asia, joka on nyt kokonaan käsittelemättä, koskee tätä asuntokysymystä. Meillä on entisestään suuria vaikeuksia kasvukeskuksissa löytää kohtuuhintaisia asuntoja, erityisesti tietysti vuokra-asuntoja, ja nyt on selvää, että meille tulee hyvin nopeaan tahtiin tuhansien ihmisten asuttamisen ja kotouttamisen tarve. Ikävä kyllä hallitus ei ole tässä vastaamassa, niin kuin olin odottanut, että tässä tulisi joitain vastauksia myös tähän asuntotuotannon nopeuttamiseen, jotta me saisimme niitä asuntoja, koska nythän tässä menee kauan aikaa ennen kuin siitä rahoituspäätöksestä lähtee ensimmäinen kuokka maahan ja ennen kuin tulevat nostokurjet paikan päälle ja alkaa se varsinainen rakennustyö. Pahaa pelkään, että tässä nyt myöhästytään kyllä tosi pahasti, kun tätä asumispuolen asiaa ei ole tässä täydentävässä ehdotuksessa mukana. Tämä koskee erityisesti näitä suuria kasvukeskuksia, aivan erityisesti tietysti täällä etelässä, mutta selvähän on ja me tiedämme, että

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

alkuvaiheen jälkeen iso osa turvapaikanhakijoista hakeutuu sinne, missä aikaisemminkin on maahanmuuttajia ja mistä myös pakolaiset ovat löytäneet kotinsa — hakeutuvat tietysti, niin kuin mekin tekisimme, tuttujen luokse ja sinne, missä on saman kulttuurin ihmisiä.

Joten toivon, että hallitus pitäisi työstää tämän laueamman kotouttamisen. Tämä asuntoasia ei ole ainut, mutta se on erittäin suuri. Jotta toimimme niin, että meille ei tule suuria vastakkainasetteluja sitten niiden osalta, jotka ovat ennestään siellä vuokra-asuntojonossa, ja sitten uusien tulijoiden osalta, niin tähän tarvitaan aivan eri luokan panostus kuin mitä nyt tässä on varauduttu tekemään. Tässä olisi hyvä ottaa koppia näistä edustaja Myllerin aikaisemmin mainitsemista Asuntorahaston rahoitusmahdollisuuksista. Siellä on kuitenkin käytettävissä kohtuullisen iso ylijäämä, jota pitäisi tässä tilanteessa käyttää. Meillähän on ammattitaitoista työvoimaa vapaana ja on myös koneita ja rakennusyrittäjiä, jotka mielellään lähtisivät tätä työtä tekemään.

Toinen asia, jonka haluan ottaa esille, koska se oli mielestäni vähän nolo eikä kunniaksi hallinnolle: Meillähän on korkeatasoinen virkakunta ja myös valtiovarainministeriössä osaava väki, samaten kuin työ- ja elinkeinoministeriössä, mutta nyt Helsingin Sanomat kertoi eilen, että tässä sinällensä täysin tarpeellisessa, erittäin tarpeellisessa, reaktiossa näihin Microsoftin irtisanomisiin kävi sillä tavalla, että työ- ja elinkeinoministeriön tiedotustilaisuudessa ministeri Rehnin johdolla — ja myös ministeri Lindström oli paikan päällä, ja myös Salon kaupunginjohtaja oli pyydetty paikan päälle — nimenomaan salolaisille luvattiin, että tämä hätä siellä Varsinais-Suomessa otetaan todesta ja sinne tulee yli 20 miljoonan euron tukipaketti. Ja nyt sitten osoittautui, kun tämä oli julkistettu, että kuinka olakaan, siellä oli rahaa, joka olikin menossa muualle, ja että se Salon osuus tulee olemaan vain 10 miljoonaa eli puolet siitä luvatussa. Kiinnittäisin nyt hallituksen huomion sillä tavalla, että näin ei pitäisi tehdä eli ei pitäisi nostaa odotuksia ja luvata tiedotustilaisuudessa 20 miljoonaa, jolla olisi jotain merkitystä, ja sitten ottaa siitä puolet pois. Tällaista tarkkuutta toivoisin.

Lopuksi totean vielä, että ikävä kyllä tässä esityksessä sisällä on ei velanoton vähentäminen, vaan tämä tarkoittaa sitä, että hallitus tulee ottamaan yli 0,5 miljardia euroa (Puhemies koputtaa) enemmän velkaa kuin mitä tänä vuonna on. Se velkaantumiskehityksen käyrä alaspäin, mikä viime vaalikaudella saatiin aikaan, tulee siis nyt, edustaja Kankaanniemi, kääntymään ylöspäin, eli lisää velkaa.

17.26 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus teki erittäin hyvän ja vastuullisen päätöksen perueaan eläkkeensaajien asumistuen yhdistämisen yleiseen asumistukeen, kun tämä olisi merkinnyt leikkausta eläkeläisten asumistukiin ja sitä kautta taloudelliseen asemaan. Kun tämä asia tuli kevätkesällä esille, niin heti totesin, että tässä on erittäin huono kohde säästää. Siksi elokuussa otin yhteyttä kesken loman edustaja Lea Mäkipäähän, joka vieressäni yleensä täällä istuu, tällä hetkellä ei. Olemme ryhmämme kaksi vanhinta, ja totesin, että me olisimme sopivat ottamaan tämän asian hyvin, hyvin, erittäin hyvin vakavasti, ja niinpä sitten teimme yhteisen vetoituksen hallituksessa oleville perussuomalaisille ministereille. Elokuun 16. päivänä 2015 kello 21.40 lähetin meidän yhteisen vetoukumme ministereille Soini, Mäntylä, Lindström ja Niinistö sekä ryhmäpuheenjohtaja Terholle. Tässä vetoukumme me toteamme — se on minulla tässä, jos joku epäilee, niin tekstin voi tulla lukemaan — että Kelan asumistukea saavat eläkeläiset ovat pienituloisia, he ovat tehneet pitkän elämäntyön yhteiskunnan rakentamisessa, osa on sairaudesta johtuvalla työkyvyttömyyseläkkeellä. Työikäisistä poiketen heillä ei ole mah-

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

dollisuuksia edes teoriassa hankkia tuloja menetysten korvaamiseksi tai edes vaihtaa asuntoa pienemmäksi. Asumistuen leikkaus johtaisi joukon eläkeläisiä jopa pysyvästi toimeentulotuen piiriin, mitä ei voi pitää kohtuullisena. Edelleen totesimme, että me allekirjoittaneet vetoamme, että te, puolueemme arvoisat ministerit, toimitte siten, että hallitus joko luopuu eläkkeensaajien asumistuen leikkautumiseen johtavasta uudistuksesta tai etsii uudistukselle mallin, joka kohtelee oikeudenmukaisesti ja kohtuudella pienituloisia eläkeläisiä. Näin vetosimme silloin ministereihimme ja sen jälkeen tiedämme jatkoon. Ministeri Mäntylä taisteli koko syksyn ja sai noin kuukausi sitten aikaan sen, että tätä esitystä korjattiin, niin että enimmäismenetyksistä olisi ollut eläkeläisillä 60 euroa kuukaudessa. Sekään ei tyydyttänyt meitä eikä perussuomalaisten eduskuntaryhmää, vaan vaadimme, että pitää koko uudistus jättää tekemättä, koko leikkaus pitää jättää tekemättä, ja perussuomalaisten eduskuntaryhmä oli tästä yksimielinen ja vaati tätä, ja näin sitten tapahtui, ja olen erittäin, uskallan sanoa, ylpeä siitä, että tämä muutos saatiin aikaiseksi.

Toinen tärkeä kohde meillä oli tämä lääkekorvausten leikkauksen esille ottaminen uudelleen, ja sekin otettiin niin, että se leikkaus puolitettiin. Sekin on erittäin tärkeä, koska se koskettaa sairaita ihmisiä ja juuri siitä pitää pitää huolta.

Eli tällä vain haluan todeta sen, että meidän eduskuntaryhmämme ja puolueemme vaikutti tässä asiassa todella ratkaisevasti. Kiitos sosialidemokraateille välirikityksestä, mutta se tuli niin myöhään, että sillä ei ollut tähän enää yhtään mitään vaikutusta, osoitti vain sympatiaa eläkeläisille. Mutta tähän vastustatte kaikkia leikkauksia, (Eero Heinäluoma: Ei!) ja kun te sen teette, niin silloin tietysti tällainenkin kohta hukkuu siihen vastustuksen valtamereen.

Arvoisa puhemies! Harmaa talous on tässä tarkistuksessa saamassa poliisin osalta ja syyttäjän osalta lisärahoitusta, mutta siellä on vielä tarvetta kyllä tähän tuomioistuinten ja ulosoton osalta, ja toivon, että näihin päästäisiin vielä lisäys löytämään niin, että harmaata taloutta, joka on perussuomalaisten yksi tärkeimpiä asioita ajaa, vastustetaan ja löydetään siitä säästöjä, tuloja ja toisaalta rehellisyyttä tähän maahan. Tämä on tärkeä kohta.

Maahanmuutosta edustaja Heinäluoma puhui viisaita. Tämä kasautumisen ongelma tulee eteen. Ne kasautuvat näihin suuriin kaupunkeihin, ja niissä on nyt syytä kyllä kovastikin varautua siihen, että jatkossa tilanne vaikeutuu juuri näissä. Nyt olisi paikallaan — tai on paikallaan — se, että otetaan Ruotsin, Tanskan ja Norjan mallin mukaiset toimenpiteet käyttöön tässä suhteessa maahanmuuttopolitiikassa. Kiristetään sitä reippaasti ja rohkeasti, niin kuin muutkin Pohjoismaat tekevät, niin silloin saamme hallintaan tämän asian, joka myös, edustaja Heinäluoma, on syy siihen, että tämä talousarvion tarkistus (Puhemies koputtaa) sisältää velanottoa. Ei voida tällaisia välttämättömiä lakeihin perustuvia menoja kattaa muutoin...

Puhemies Maria Lohela: Aika on jo täynnä.

...kuin lisäbudjetissa ja velalla tässä vaiheessa.

17.31 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On tietenkin tärkeää, että hallitus peruuttaa nämä pätkähullut ja hyvin epärealistiset päätökset, jotka olisivat tosi ikävästi iskeneet kaikkein pienituloisimpiin eläkkeensaajiin. Se oli välttämätöntä, oppositio sitä edellytti, me emme halunneet levätä ennen kuin hallitus tulee perumaan asumistukeen ja lääkekorvauksiin liittyviä päätöksiään. Kyllähän tämä päätös sitten tässä pö-

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

ydällämme on, mistä tietenkin olemme tyytyväisiä. Korostamme, että kyllä tässä on hyvä esimerkki myös siitä, että oppositiosta voi vaikuttaa — tämä on tärkeä areena, missä keskustelemme, ja sitä kautta.

Mutta, arvoisa puhemies, nyt on meillä toinenkin ongelma liittyen eläkkeensaajiin, ja se on verotuskysymys. Nyt hallitus on tekemässä todella ison virheen ja epäreilun päätöksen, se on eriarvoistamassa eläkkeensaajien verotusta palkansaajaan nähden. Tämä virhe tulee myös korjata. Me olemme hyvin usein, sosialidemokraatit, vaatineet tässä salissa, että tämä päätös on peruttava, ja me emme tule luovuttamaan ennen kuin tämä päätös perutaan. Olisiko syytä nyt tehdä (Puhemies koputtaa) seuraava täydentävä esitys, jotta tämä voitaisiin korjata?

17.33 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kankaanniemi sanoi, että sosialidemokraatit vastustavat kaikkia hallituksen esityksiä. Eihän todellakaan näin ole. Esimerkiksi tässä täydentävässä lisäbudjetissa on paljon sellaisia esityksiä, joita oikein mielellämme kannatamme, eli kannatamme kaikkia hyvä ehdotuksia. Tässä on esimerkkinä tullut tämä eläkkeensaajien asumistukikysymys, lääkekorvauskysymys, mutta toki olemme muissakin yhteyksissä antaneet tunnustusta siitä, että hallituksessa on otettu vakavasti maahanmuutto, turvapaikanhakijakysymys, ja siihen on todella valmistauduttava hyvin. On nähtävä myöskin ne mahdollisuudet, mitä hyvin hoidettu kotouttamispolitiikka tuo tullessaan.

Edustaja Heinäluoma kiinnitti erinomaisella tavalla huomiota siihen, että ihan kaikkia asioita tässä akuutissa tilanteessa ei ole otettu huomioon, ja yksi erittäin tärkeä asia on asuminen, asuntojen riittävyys täällä pääkaupunkiseudulla, koska (Puhemies: Aika!) se on myöskin mahdollisuus sitten... [Puhemies antoi puheenvuoron seuraavalle puhujalle.]

17.34 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On syytä esittää edustaja Kankaanniemelle ja edustaja Mäkipäälle kiitos tästä heidän kertomastaan historiankirjoituksesta. On tärkeätä, että edustajat ovat reagoineet tähän ja pyrkineet vaikuttamaan omiin ministereihinsä. Tässä kokee itsekin niin, että se työ, mitä täällä on tehty, ja nämä eläkeläismielenosoitukset eivät ole olleet turhia. Ne ovat johtaneet siihen, että on huomattu, että väärä päätös. Tietysti voisi sanoa niin, että olisihan tämän voinut huomata jo silloin, kun täällä on painettu vihreätä tälle hallituksen ohjelman tiedonannolle, jossa nämä leikkaukset olivat sisällä ja ne kertaalleen täällä hyväksyttiin.

Mutta minäkin kannustaisin jatkamaan tällä linjalla, että jos on virheellisiä ratkaisuja, niin oikaistaan niitä, ja tämä eläkeläisten verotusasia on kyllä huutava epäkohta, josta tulee terveisiä. Viimeksi tänään tuolla Kinaporissa Helsingissä olin eläkeläistilaisuudessa, ja siellä olivat kyllä ihmiset aika käärmeissään, he lauloivat siellä Arvon mekin ansaitsemme -laulua, tunnettua suomalaista laulua, ja he kysyivät, ansaitsemmeko me arvoa, kun hallitus ryhtyy tällä tavalla veroratkaisuja tekemään. (Puhemies koputtaa) Toivonkin, että edustaja Kankaanniemi voisi tehdä uuden kirjeen... [Puhemies antoi puheenvuoron seuraavalle puhujalle.]

17.35 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Veropolitiikasta käytiin vilkas ja mukava keskustelu viikko sitten, joten ei nyt palata siihen enempää.

Hyvin hoidettu maahanmuuttopolitiikka ja kotoutus ovat täällä paljon esillä. Nyt on kyllä valitettavasti todettava, että missään maailman maassa ei ole onnistuttu hyvin kotout-

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

tamisessa. Epäilen, että Suomessakaan ei onnistuta siinä, jos määrät ovat sellaisia, mitä nyt tällä hetkellä ovat tänä vuonna. Hallituksen arvio tämän vuoden osalta on 30 000 ja ensi vuoden osalta 15 000. Määrät ovat niin suuria, että ongelmia tulee, ja niihin on nyt nopeasti ja voimakkaasti reagoitava. Vetosin tuossa Ruotsin, Tanskan ja Norjan ottamiin käytäntöihin, ja meillä tarvitaan myös niitä. Voi olla, että tarvitaan jopa perustuslain muutoksia, ja siinä mielessä kysyisinkin, kun sosialidemokraateilla on tämä 34 edustajan ryhmä, joka pystyy perustuslain kiireelliseksi julistamisen estämään: oletteko valmiit muuttamaan perustuslakia tarvittaessa maahanmuuttopolitiikan hallitsemiseksi?

17.36 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jotkut asiat yhdistävät vääjäämättä Heinäluomaa ja edustaja Kiurua, hallitusta ja oppositiota. On hienoa, että joistakin asioista löytyy yhteinen näkemys riippumatta näistä linjoista, joita hallituksen ja opposition välillä vääjäämättä on.

Nostan täältä yhden asian edellä mainittujen lisäksi, ja se on tämä harmaan talouden torjunta. Olemme valtiovarainvaliokunnassa ja sen hallinto- ja turvallisuusjaostossa muun muassa kuulleet sen työn tuloksellisuudesta, ja nyt tässä talousarvion täydennysosassa luvataan siihen parannusta. Tiedän, että se on yhdistänyt hallituspuolueita, se on yhdistänyt oppositiopuolueita, ja minun mielestäni se on meidän kaikkien ansiota, että se asia tässä nyt huomioidaan ja asiaa viedään eteenpäin. Se on oikeata politiikkaa.

17.37 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kankaanniemi taisi sanoa, että kotoutuminen ei ole onnistunut missään päin maailmaa. Minusta tällainen lausunto on aika hämmästyttävä, jos me mietimme sitä, että muun muassa me maahanmuuttajataustaiset kansanedustajat olemme täällä ja Suomessa on monia ihmisiä, jotka ovat pärjänneet tässä yhteiskunnassa. Eli tarvitaan niitä oikeita toimia, joilla ihmiset pääsevät yhteiskuntaan mukaan. VATTin eli Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tekemä selvitys siitä, miten kotouttamista voidaan parantaa, on sellaista luettavaa, jota suosittelen kaikille, jotka ajattelevat samalla tavalla kuin edustaja Kankaanniemi. Hyvillä panostuksilla, muun muassa kotouttamissuunnitelmien parantamisella — eli nyt puhutaan muutaman tunnin kotouttamisohjelmista — voidaan parantaa ihmisten työmarkkinaosallistumista. (Puhemies koputtaa) Juuri näihin pitää panostaa. — Kiitoksia.

17.38 Maria Tolppanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä haluaisin nyt korostaa sitä tässä turvapaikkakysymyksessä, että nyt on erotettava asiat toisistaan: meillä on maahanmuuttajia, meillä on pakolaisia, meillä on turvapaikanhakijoita, meillä on työperäisiä maahantulijoita. Ei tämä ole yksi tällainen joukko, joka on yhdessä kädessä, vaan ihmiset ovat erilaisia. Ja se on erittäin hyvä asia, jos meille on tullut pakolaisena, turvapaikanhakijana ihminen ja hän on päässyt kotoutumaan niin hyvin, että on pystynyt kouluttautumaan, on saanut hyvän koulutuksen, perhe voi hyvin täällä ja hän on päässyt jopa Suomen parlamenttiin. Tämähän on aivan loistavaa, näinhän sen pitää olla. Mutta täytyy olla realistinen. Eivät meidän turvapaikanhakijat, joita tällä hetkellä virtaa tähän maahan — 30 000 tämän vuoden aikana — ole niitä, jotka tulevat tähän taloon. Ensin on aika monta asiaa tehtävissä ennen sitä, ja siinä menee paljon aikaa ja paljon vuosia. Ei edes kaikista suomalaisista, kuulkaas, tule ihmisiä tähän taloon.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

17.39 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen myös itse tutustunut tähän Valtiontalouden tarkastusviraston tutkimukseen, ja siellä oli myös tiettyjä ryhmiä, jotka työllistyivät tosi huonosti. Olen samaa mieltä Tolppasen kanssa siitä, että meidän pitäisi eritellä näitä ryhmiä. Meillä on tietysti maahanmuuttoa, me varmasti myös tarvitsemme maahanmuuttoa. Ei siinä mitään sinänsä ole. Mutta meidän täytyy ymmärtää se, että meillä on tällä hetkellä aikamoinen vyöry täällä ja meillä on kunnissakin jo tosi vaikea järjestää palveluita. Muun muassa meille Hyvinkäälle tuli muutaman päivän varoitusajalla yksityisen Luona Oy:n perustama vastaanottokeskus ja 41 alaikäistä. Meillä ei ole kouluissa ja päiväkodeissa välttämättä tilaa, ja sitä ei kunnalle korvata. Meillä on tosi vaikea tilanne, että kyllä kuntalaisten ja kansalaisten ihmetys tässä asiassa on valtava. Tämäkin huoli pitää ottaa vakavasti, jos me haluamme vähentää tätä vastakkainasettelua.

Ei myöskään vähätellä sitä, että kaikki eivät suinkaan työllisty suoraan, emmekä me voi odottaa, jos on esimerkiksi joku sairas ja traumatisoitunut ihminen, että hän nyt suoraan siten työllistyisi. Jokaisesta varmaan voi tulla kansanedustaja, sitä en epäile.

17.41 **Timo Harakka sd** (vastauspuheenvuoro): Edustaja Tolppanen oli ihan oikeassa siinä, että kyllä työllistymismahdollisuuksia on. Se riippuu juuri siitä, kuinka tehokasta kotouttaminen Suomessa on. Esimerkiksi juuri siellä länsirannikolla, Vaasan seudulla, ruotsinkielisellä Pohjanmaalla on onnistuttu erittäin hyvin työllistämään maahanmuuttajia, tulivatpa he sitten mistä syystä tahansa tänne maahan.

Olen ilahtunut tässä täydentävässä talousarviossa myös siitä, että tähän sisältyy siis kaksi hallituksen epäoikeudenmukaisen päätöksen peruuttamista. Ja on tietenkin aivan sama, kuka tästä kunnian saa, että paineet ovat kasvaneet niin suuriksi, että on ymmärretty, että on tehty väärä päätös. Hämmästyttää vain se, miten järkevästi ja meidän opposition yhteistyötarjojia torjuen niitä on kuitenkin johonkin pisteeseen ajettu.

Ja haluaisin vielä merkitä pöytäkirjaan, että ansio tästä eläkkeensaajien asumistuen leikkauksen peruuttamisesta kuuluu pitkälti Leena Pertulle, joka keräsi 55 000 nimeä. Hänellä ei ollut aikaisempaa (Puhemies koputtaa) poliittista kokemusta, mutta hallituksen epäoikeudenmukaisuus on saanut (Puhemies: Aika!) kansalaiset mielenosoituksiin ja kaduille. Ja se näkyy.

17.42 **Ozan Yanar vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt Suomessa tilanne on se, että ihmiset hakeutuvat Suomeen ja hakevat turvapaikkaa ja Suomen viranomaiset tekevät päätöksen, onko henkilö kansainvälisen suojelun piirissä. Tämä on ihan tällainen huomautus tähän keskusteluun.

Ja sitten se, mitä me voimme Suomeksi tehdä, on se, että tarjotaan ihmisille hyvää kotouttamista ja sitä kautta saadaan heitä työmarkkinoille ja tähän yhteiskuntaan mukaan. Tähän tulisi keskittyä. Minusta on kurjaa kuunnella tässä eduskunnassa, Suomen korkeimmassa päätävässä elimessä, sellaisia kommentteja, että näistä ihmisistä ei tule kasvamaan Suomeen kansanedustajia. Minä väitän toisin. Näistä ihmisistä, jos me panostamme heihin, voi kasvaa tulevia Nobel-voittajia, tulevia kansanedustajia, maajoukkueen jalkapallonpeleilijä ja vaikka mitä. (Maria Tolppanen: Ei kaikista!) Keskitytään tulevaisuuteen. — Kiitos.

17.43 **Krista Kiuru sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä yhdyn tuohon äskeisen puhujan logiikkaan siinä, että hyvällä kotouttamisella jokaiselle lapselle annetaan

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

uskomattoman hieno mahdollisuus omia kykyjään koetella, ja saman pitäisi päteä tietenkin aikuisiinkin. Nyt kun tämä täydentävä lisätalousarvio tulee meille tarkempaan käsittelyyn, se on sillä tavalla kiinnostava, että onko tähän kotouttamiseen satsattu riittävällä tavalla. Tällähän on myöskin yhtymäkohtaa meidän työllisyysmäärärahoihin.

Ihan käytännön esimerkkinä todettakoon, että meillä on tällä hetkellä Porin kaupungissa 60 maahanmuuttajaa, jotka ovat kahdella eri kielikurssilla, mutta samaan aikaan 90 pitkäaikaistyötöntä maahanmuuttajaa on ilmoittautunut tällaiselle kielikurssille, jolla sitten tarjottaisiin riittävä kielitaito työllistymiseen, ja nämä 90 maahanmuuttajaa odottavat kotona, että he saisivat tämän mahdollisuuden kielitaitoon, jota kautta he työllistyisivät.

Eli, arvoisa puhemies, tämä kotouttaminen on erittäin tärkeätä, ja siihen liittyvät myös nämä työllisyysmäärärahat ja niiden käyttö, eli palkkatukea on aivan liian vähän (Puhemies: Aika!) ja nyt 90 ihmistä odottaa.

Puhemies Maria Lohela: Sitten puhujalistaan.

17.44 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Yhdyn tähän käsitykseen kotouttamisen merkityksestä ja riittävien resurssien ja viisaiden toimintatapojen kehittämisen tarpeellisuudesta, mitä edustaja Krista Kiuru tuossa äsken mainitsi, ja samoin yhdyn myös niihin näkemyksiin, mitä aiemmin täällä tuotiin esiin muun muassa asuntopolitiikkaan liittyen. Edustaja Myller on tässä ollut hyvin aktiivinen, ja samoin edustaja Heinäluoma viittasi näihin tarpeisiin, mitkä ovat hyvin kasvavat. Hallituksen on toden totta nyt tartuttava tähän toimeen ja lähdeittävä kokonaisvaltaisesti miettimään koko tätä asumiseen liittyvää haastetta, mikä meillä on edessämme kaiken kaikkiaan.

Puhemies! Haluan myös tässä yhteydessä todeta, että tämä on siinä mielessä hyvä täydentävä talousarvio, että tässä perutaan nyt näitä mielestäni alun perinkin täysin virheellisiä hallituksen esityksiä. Kun lähdetään vaikkapa harmaasta taloudesta, jolla voisimme saada nimenomaisesti lisää voimavaroja tähän kansantalouteen ja kasvuun ja voisimme estää monia huonoja leikkauksia sillä, että meillä olisi enemmän vaurautta, niin kyllähän harmaan talouden torjunta on mitä tärkeintä. En nyt voi sille mitään, mutta tekisi mieli melkein kysyä, että miten ylipäätään voi olla tullut sellainen johtopäätös hallituksella siellä Smolnassa vai missä niitä neuvotteluja käytiin, että ikään kuin harmaan talouden torjunnasta leikkaamalla säästettäisiin jotain, kun joka ikinen tietää, että kustannus on moninkertainen. Eli sinänsä tämä oli mielestäni talouspoliittisestikin jo päähkähullu päätös, mutta hyvä niin, että se perutaan.

Mutta joskus tuntuu siltä, arvoisa puhemies, että pääsisimme hieman helpommalla tässä eduskunnassa, jos hallitus ylipäätään ei toisi näitä esityksiä, joita se sitten myöhemmin peruuttaa. Mutta tämä on hyvä merkki siitä, että nyt opposition puheet ovat voineet tähän vaikuttaa. Me olemme useaan kertaan näistä asioista puhuneet, ja tätä kautta sitten asia on edennyt, mutta totean kyllä, että kyllä se nykypäivänä hallituksen peruuttamien resurssien lisäksi tarvitsee vielä enemmänkin, ja tässä esimerkiksi sosialidemokraattien oma vaihtoehtobudjetti tulee vahvasti puuttumaan harmaan talouden torjuntaan ja samoin myös esimerkiksi siihen veronkierron ehkäisyyn ja kaikkiin näihin toimiin.

Puhemies! Sitten on pakko sanoa tästä toisesta tätäkin eduskuntaa paljon puhuttaneesta asiasta eli eläkkeensaajien asemasta ja siitä, että jo alun perinkin oli kohtuutonta, että hallitus toi esityksiä tänne siitä, että pienituloisten eläkkeensaajien asumislisää leikattaisiin. Nyt on sitten hyvä asia, että ei leikata ensi vuonna ja sitten lääkekorvauksissa myös tultiin

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

takaisin. Sinne jää paljon ongelmia muun muassa näitten matkakorvausten suhteen ja palvelumaksujen nousujen suhteen, että vielä nämä huonot päätökset eivät ole kaikki peruttuja, mutta tämä oli hyvin tärkeää, että nämä peruttiin. Minä myös haluan sanoa kiitokseni myös eläkkeensaajille itselleen ja heidän kansalaisaktiivisuudelleen ja sille, että tässä tehtiin paljon työtä. Eivät menneet tällä kertaa mielenosoitukset hukkaan. Se on todella tärkeää, että nämä huonot päätökset peruttiin.

Mutta tämä oli mielestäni juuri sellainen asia, mihin tuossa edustaja Harakka viittasi edellä: miksi niin jääräpäisesti täytyi sitä ajaa, miksi täytyi äänestää sen puolesta jo, miksi täytyi käyttää täällä niitä puheenvuoroja, että te ette nyt ymmärrä, meillä ei ole vaihtoehtoja, talous vaatii tätä, velkaannumme ja niin pois päin — ja nyt me huomasimme, että ei se nyt ihan näin mene? Kaikki ymmärtävät, että on talouspoliittisesti hyvin epäviisasta leikata kaikkein pienituloisimpien ihmisten ostovoimasta ja se on myös inhimillisesti todella todella väärin.

Ja nyt sanon sen, mikä on tärkeää myös tähän loppua ajatellen: Arvoisat edustajakollegat, huonoja päätöksiä voi aina perua, ja kun puhumme eläkkeensaajista, hallituksen verosityksen sisällä on nyt todella iso valuvika. Eli tällä hetkellä, vastoin kuin esimerkiksi kokoomuksen puheenjohtaja Stubb ja moni muu on luvannut vaalien alla, ollaan eriarvoistamassa eläkkeensaajien verotusta suhteessa palkansaajiin, ja se on ihan oikeasti väärin. Se on pitkäaikainen kunnia-asia ollut, että pidetään huolta, että verotus on tasapuolista, ja nyt sitten hallitus tekee tämmöisen todella pahan valuvian tähän. Me olemme sosialidemokraatteina esittäneet vaihtoehdossamme, että eläkkeensaajan verotus pysyy tasa-arvoisena palkansaajaan nähden ja se myös kevenee, eli eläkkeistä jää enemmän käteen sosialidemokraattisessa vaihtoehdossa. Se on tärkeä asia ostovoiman takia ja siksi, että eläkkeensaajista on pidettävä hyvää huolta ja heidän toimintaansa ja asemaansa tässä yhteiskunnassa tulee arvostaa, ei tehdä niin kuin hallitus tekee, että todella ikävällä tavalla vaalilupauksia pettäen eriarvoistetaan tätä verotusta. Ja siksi, vaikka te olette viime perjantaina äänestäneet verolakien yhteydessä kumoon tämän meidän esityksemme — kaikki hallituspuolueet äänestivät sitä vastaan — tulee vielä ponsia, tulee vielä mahdollisuuksia. Joulukuussa, kun hyväksymme budjetin, tulemme äänestämään ponnesta, joka velvoittaa tämän suuren vääryyden korjaamiseen, ja me emme tule lopettamaan tätä puhetta. Me tulemme käyttämään täällä puheenvuoron puheenvuoron perään, kunnes hallitus perääntyy tästä päätöksestä. Toivon ja olen melkein varma, että näin tulee jossain vaiheessa tapahtumaan, ja siksi jälleen kerran haluan sanoa tämän ääneen.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Muutama vastauspuheenvuoro.

17.50 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on kiitelty — ja itsekin kuulun siihen joukkoon — tästä hallituksen päätöksestä peruuttaa tämä eläkeläisten asumistukeen liittyvä leikkaus. Mutta juuri hetki sitten sain tiedon, ettei tämä nyt tainnut ollakaan ihan koko totuus, mikä meille on kerrottu. (Välihuuto) — Kyllä. — Eli tänään on valtioneuvosto pitänyt istunnon ja päättänyt tehdä eduskunnalle esityksen, jonka mukaan eläkkeensaajan asumistukeen vaikuttavat asunnon lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannukset, keskimääräiset asumismenot sekä asumismenojen enimmäismäärät pidettäisiin vuonna 2016 samoina kuin tänä vuonna. Sehän kuulostaa hienolta — samoina kuin tänä vuonna. Mutta sehän tarkoittaa eläkeläisten asumistuen leikkausta, koska tämä enimmäismeno tarkoittaa sitä, että vaikka asumismenot kasvavat johtuen vuokrien noususta ja

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

kaikista näistä mainituista tekijöistä, niin siitä huolimatta eläkeläisten asumistuki ei reagoi tähän. Eli itse asiassa hallitus on sittenkin tekemässä tämän päivän päätöksellään leikkauksen eläkeläisten asumistukeen, ei tosin niin suurta kuin mitä on tässä aikaisemmin ollut, mutta leikkauksen joka tapauksessa. Pidän tätä hämmästyttävänä (Puhemies koputtaa) eduskunnan harhaanjohtamisena.

17.51 **Krista Kiuru sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minusta olisi reilua eduskunnan edessä, että puhuttaisiin niin kuin asiat ovat. On ollut tosi ikävää, että olemme saaneet hetken iloita siitä, että eläkeläisiä voitaisiin kohdella kuitenkin asiallisella tavalla näin vaikeina aikoina. Siltä osin on ollut hämmästyttävää, että kun tämä leikkaus kerran peruttiin ja hallituspuolueidenkin kansanedustajat ovat siitä olleet ihan aidosti iloisissaan, että tämä sosiaalinen oikeudenmukaisuus kuitenkin toteutuisi paremmin, niin nyt tämän päivän uutisoinnin perusteella me olemme huomanneet, että tässähän käännettiin vain takkia, vuori tuli eteen. Siltä osin taas me täällä ihmettelemme, miksi tässä näin pääsi käymään. Minusta olisi reilua, että korjattaisiin nyt näitä väitteitä, jos oppositio tässä kerran erehtyy, mutta me olemme tämän päivän tiedotuksen varassa.

Lisäksi minun täytyy todeta, että kyllä nyt pitäisi herätä siihen, että ei palkansaajia ja eläkeläisiä voi kohdella eri tavalla. Se on pitkäaikainen Suomen linja. Me sosialidemokraatit olemme pitäneet siitä kiinni, että eläkeläisiä ja palkansaajia pitää kohdella samalla tavalla, ja ihmettelemme, miksi muilla olisi varaa toimia eri tavalla. Minun mielestäni tämä epäoikeudenmukaisuus pitäisi nyt vielä korjata.

17.53 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä nyt huoli kasvoi tässä ihan muutaman minuutin aikana. Kun äsken vielä tuolla puhujakorokkeella olin tyytyväinen siitä, että yksi kohtuuton asia, tai puolitoista kohtuutonta asiaa, on peruttu, niin nyt pä sitten on löytynyt huolestuttava tieto, ja oikeastaan olen hieman närkästynytkin, jos tämä tieto pitää paikkansa. Silloin kyllä on kyseessä se, että täällä tämmöinen asia on käsittelyssä, ja silloin täytyy tulla kertomaan eduskunnalle, että sen sijaan olemme tekemässä näin, mikä osaltaan sitten kuitenkin leikkaa eläkkeensaajilta. Ministeri ei ole nyt enää paikalla sitä kertomassa, että saisimme tietää, mikä tämä tilanne nyt on — mikä tämä tilanne on.

Me kuulimme juuri äsken esittelyn, ja jos hallitus on tänään tehnyt päätöksiä, jotka sitten toisella kädellä heikentävät eläkkeensaajien asemaa, niin silloinhan meillä täällä eduskunnassa myös tämän asian pitäisi olla keskustelussa. Minä kyllä haluan tähän selvitystä ja myös totean, että jos joku hallituspuolueen jäsen tästä nyt tietää, niin toivon, että käyttää tässä yhteydessä puheenvuoron, koska näin ei voi olla, että sanotaan, että eläkkeensaajien epäreiluja leikkauksia perutaan, ja sitten toisella kädellä (Puhemies koputtaa) tehdään jotain muuta.

17.54 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En osaa valitettavasti nyt vastata tähän. Haluan itsekin perehtyä tähän. Olen kovasti iloinnut tästä asiasta.

Tässä Harakka ilmoitti vain aikaisemmin, että se on ihan sama nyt, kenelle tämä menee. Minunkin mielestäni periaatteessa tärkeintähän on se, että meidän eläkkeensaajat tässä asiassa saavat voiton. Sanotaan näin, että en haluaisi kuulla sellaista, että ihan kuin me emme oikeasti välittäisi täällä ihmisistä, että me hallituspuolueen jäsenet olemme joitain puolimielipuolia, jotka täällä eivät oikeasti mitään inhimillisyyttä koe.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

Mutta sitten minun täytyy kyllä sanoa, että voi olla, että täällä Verkkouutisissa tämä on toimittajan otsikointi, eli täällä ilmoitetaan, että Pia Viitanen muistuttaa, että oppositio on saanut nämä lakimuutokset aikaan, kuten harmaan talouden muutokset. Meillä esimerkiksi työvaliokunnassa työvaliokunta lausui tästä. Olen itse siellä. Se oli työvaliokunnan lausunto. Täällä on, että oppositio on esittänyt kritiikkiä ja on saanut vahvasti aikaiseksi näitä lakien peruutuksia. (Puhemies koputtaa) En tiedä sitten, onko tämä otsikko toimittajan, mutta kyllä tästä saa semmoisen käsityksen, että SDP otti tästä itsellensä kunnian, vaikka ilmoittaa, että ei sillä ole väliä.

17.55 Maria Tolppanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Valitettavasti pitkäaikainen Suomen linja on ollut se, että eläkeläisten ja palkansaajien verotus ei ole ollut samanlainen, ei ole kohdeltu samalla tavalla. Samansuuruisesta tulosta eläkeläisille on jäänyt huomattavasti vähemmän käteen kuin palkansaajille. Sen lisäksi myös taitettu indeksi — en viitsi sanoa, kenen aikana se tuli, mutta kaikki te tiedätte — on ollut riehana koko tämän ajan.

Tästä eläkeläisten asumistuen leikkauksesta, mikä on peruttu... (Eero Heinäluoma: Osin!) — En tiedä, onko peruttu. (Eero Heinäluoman välihuuto) Siis olen todella surullinen, jos näin on tehty. Olen todella surullinen, jos näin on tehty, ja en missään nimessä voi hyväksyä tällaista, purematta en voi niellä tällaista. Tämä tulee minulle täysin puun takaa. Oletan, että tämä on nytten jonkun... Tuleeko tämä sosiaalisesta mediasta, vai mistä tämä tulee? Mistä tämä tieto on peräisin, haluaisin tietää ensinnäkin sen. (Timo Heinonen: Valtionneuvoston sivuilta!)

17.56 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Kuten äsken sanoin, olennaista on se, että tämä hallituksen epäoikeudenmukainen politiikka on saanut aikaan aivan poikkeuksellisen jyrkän reaktion ihmisissä, tuhansissa, kymmenissätuhansissa ihmisissä, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet mielenosoituksiin tai kokeneet sitä tarvetta, että he keräävät adresseja ja aktivoituvat. Se on sinänsä myönteinen ilmiö. Se kertoo siitä, että ihmiset eivät todellakaan hyväksy eivätkä nöyrästi niele niitä leikkauksia, joita hallitus annostelee näin epäoikeudenmukaisesti. Täytyy antaa heille, näille urheille kansalaisille, tunnustus siitä, että he vailla aikaisempaa kokemusta, vailla mitään tukea tekevät sellaisia urotöitä, kun keräävät 55 000 nimeä. Mitä tapahtuu? Hallitus taipui ensin hiukan supistamaan sitä leikkausta ja nyt sitten mukamas kokonaan, mutta sitten se on osittain kuitenkin voimassa. Tämä ei nyt kuitenkaan näytä minusta perussuomalaisten kannalta miltään kovin suurelta saavutukselta, (Puhemies koputtaa) vaan kyllä minä sanoisin, että se paine on aiheutunut jostakin aivan muualta.

17.58 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olin itsekkin siellä paikan päällä, kun oli tämä eläkeläisten mielenosoitus, ja tuntui tosi pahalta. Nyt pitäisi olla myös opposition edustajien iloisia ja tyytyväisiä, että näin kävi, että asumistuen leikkaus peruutettiin. Tämä uusi tieto, mitä edustaja Heinäluoma nyt juuri sanoi, ei ole minunkaan tiedossani, ja totta kai toivon, ettei se missään tapauksessa pidä paikkaansa vaan että se on anka.

Eläkeläiset ovat hiljainen ryhmä, joka ei ole tottunut mielenosoituksiin eikä esittämään vastakkaisuuksia. On todella tärkeää, että perussuomalaisten ajamana — ja hallituksen — tämä leikkaus ei tullut, ei oteta asumistukea pois, Meidän pitää olla siitä iloisia, ja näitten

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

pyhimyskehien kokoaminen opposition edustajien päälle tämän takia ja siitä jankuttaminen kannattaisi jättää nyt sivuun ja katsoa tämä tilanne. Jos tämä (Puhemies koputtaa) pitää paikkansa, että leikkauksia ei tule, niin meidän pitää olla siitä tyytyväisiä.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Myönnän vielä neljä vastauspuheenvuoroa, ja he ovat edustajat Viitanen, Heinäluoma, Krista Kiuru ja Meri. Sitten mennään listaan.

17.59 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toki se on aivan oikein ja niin pitää olla, että näitä leikkauksia ei tule. Olemme siitä tietenkin tyytyväisiä, että leikkauksia ei tule, mutta samaan aikaan kyllä olemme ihmetelleet, miksi ylipäätään piti niitä tarjota ja jopa äänestää jo täällä kerran niiden leikkausten puolesta. Se oli täysin tarpeeton ja loukkasi eläkkeensaajia, ihan varmasti loukkasi. Hyvä, että nyt tässä suhteessa parannetaan, mutta kyllä tämä on jotain muuta kuin jankuttamista. Tämä on nyt aito huoli, että jos tämä tieto pitää paikkansa, että olemme jälleen joidenkin leikkausten edessä, niin se on todella väärin ja erityisesti nyt eduskunnankin kannalta, kun mieltii, että jos tämä on tiedossa, niin meille ei ole siitä täällä tänään kerrottu. Tämä on vakava asia kaiken kaikkiaan.

No, mitä tulee siihen, voiko oppositio vaikuttaa, kuten täällä on sanottu, on hienoa, että täällä on kansalaisaktiivisuutta. On hienoa, että eläkkeensaajat ovat itse liikkeellä, se on tärkeää. On myös minusta tärkeää se, että oppositio on ollut tässä liikkeellä. Me olemme käyttäneet järeintä asettamme, mikä voi olla, välikysymystä, ja olemme tuoneet tämän eläkkeensaajien (Puhemies koputtaa) aseman merkittävästi esiin. On todella tärkeää, että tämä osoittaa, että oppositiostakin käsin voi vaikuttaa.

18.00 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällähän nimenomaan tämä oli näin, että annettiin kiitosta siitä, että tässä hallitus tarkistaa esityksiään ja peruuttaa tämän. Sen takia tietysti yllätys on kyllä äärimmäisen suuri, kun sitten on osoitautumassa, ettei tämä nyt ollutkaan ihan koko totuus, että kyllä valtaosin se peruutetaan mutta sitten toista kautta kuljetetaan kuitenkin sisään eläkeläisten asumistuen heikennys. Tämähän on perussuomalaisten sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylän vastuulla ja hänen esittelystään tapahtuvaa päätöksentekoa, että hänellä varmasti on kaikki tähän asiaan liittyvät tiedot. Ikävä kyllä meillä ei nyt ole yhtään valtioneuvoston jäsentä, että voitaisiin sieltä suoraan kuulla asiasta. Mutta se, mitä äsken luin tästä päätöksestä, on kyllä suoraan sosiaali- ja terveysministeriön tänään antamasta tiedotteesta, eli ei tämä ole nyt tällä kertaa sosiaalisen median uutisointia — tai on kyllä sikäli, että sieltä löysin tämän tiedotteen — mutta on siis aika jännää, että meille kerrotaan, että leikkaukset on peruutettu, ja sitten samaan aikaan onkin itse asiassa toista reittiä tulossa uusi leikkaus eläkeläisten toimeentuloon, todelliseen asumistukeen, jota he saavat, ja sen lisäksi yleisen asumistuen yli 20 miljoonan euron leikkaus, joka on vielä (Puhemies koputtaa) tulossa tänne eduskuntaan. Ei hyvä.

18.01 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olisi tietysti reilua oppositionkin kannalta, että tiedettäisiin, mitä tämä nyt käytännössä tarkoittaa. Kyllä tämä vetää mielen monella tavalla mustaksi.

Ja kun politiikka on näitä arvovalintoja, niin piti alun perin todeta edustaja Tolppaselle, että teillähän on tämä arvovalinta tehtävänä, koska vähennysten kautta te olette ajautuneet tilanteeseen, jossa eläkkeensaajien tulot tulevat olemaan jatkossa pienemmät kuin palkan-

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

saajien, koska ette korjaa tätä asiaa omassa vähennyspolitiikassanne. Sillä tavalla on huomautettava, että viime hallituskaudella, kun vähennyksiä korjattiin, siltä osin pidettiin huolta myös siitä, että eläkeläisten ja palkansaajien verotus on samalla tasolla. Tältä osin on suuri sääli, että te ette itse halunneet pitää tätä painopisteenä. Siltä osin kyllä kokoomus on pettänyt myöskin äänestäjät, koska tämä oli teille aivan kynnyskysymys ja nyt ei näin toimitakaan. Mutta sitä pitää ihmetellä, miksi perussuomalaiset lähtivät siunaamaan (Puhemies koputtaa) tällaisen politiikan.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Sitten vielä edustaja Meri, vastauspuheenvuoro, ja sitten mennään taas listalle.

18.03 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tuossa Harakka ilmeisesti minulle vastasi, ja varmaan muillekin, en tiedä. Enkä minä halunnut siitä puhua, ettei se kansalaisten palaute olisi erittäin tärkeätä. Halusin vain todeta sen, kun te niin hurskaasti sanoitte, että sillä ei ole merkitystä, kuka siitä itsellensä plussat ottaa, kun kuitenkin täällä on ollut teidän toisen edustajanne toimesta kovinkin vahvasti sitä uutisointia, Verkkouutisista sen voi lukea, ja kuten sanoin, en tiedä, kuka sen otsikoinnin on tehnyt, en osaa sitä sanoa, enkä siihen nyt enempää viitsi jäädä janklaamaan.

Mutta minun täytyisi yrittää muistuttaa se, että meillä on aika vaikea tämä koko hallituskausi, ja se, että jos me emme ole perussuomalaisina saaneet täällä kaikkea läpi, ei tarkoita sitä, että me emme olisi yrittäneet. Ihan oikeasti olemme. Minä en tiedä, miksi Krista Kiuru sanoi, että mikseivät perussuomalaiset ole tätä tehneet. Tietääkseni me olemme yksi kolmasosa hallituksesta, että me emme voi täällä yksin tehdä asioita.

Sitten toisekseen en tosiaan tiedä tuosta tiedotteesta sen enempää ja olen yhtä kiinnostunut tietämään, mistä tässä on kysymys, ja aivan vilpittömästi: meillä ainakaan tämä porukka tässä emme tiedä, mistä siinä on kysymys.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Sitten vielä edustaja Kiuru Krista, vastauspuheenvuoro.

18.04 **Krista Kiuru sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä kiitän, että minä sain vielä todeta edustaja Merelle, että kyllä tämä tietysti on aika erikoista, että jos teillä kerran oli jo yksi kolmesta hallituskumppanista, joka ainakin julkisuudessa olleiden tietojen mukaan olisi halunnut tämän korjata — täällä valtiovarainministeri Stubbkin kertoi, että tässä hallituskoalitiassa he eivät saaneet tätä läpi — niin se olisi silloin 2—1, joten perussuomalaisilla oli mahdollisuus vaikuttaa ja siltä osin olitte vaa’ankielen asemassa, koska olette toiseksi suurin puolue, mutta ette halunneet vaikuttaa siihen, että eläkeläisten verotus olisi samalla tasolla kuin palkansaajien. Se on tietenkin suuri sääli, että autoveron alennus on tärkeämpää kuin eläkeläisten verotus.

Mutta haluan vielä todeta nyt, puhemies, kun sain puheenvuoron, että kyllä tämä on myös tosi iso kysymys, miten eduskuntaa pidetään tiedotettuna. Siis nyt on kysymys kuitenkin talousarvion täydentämisestä. Meillä ovat valtiovarojen jäsenet täällä käymässä keskustelua tästä, ja me emme tiedä, onko tämä leikkaus nyt peruutettu vai ei — kyllä tämä minusta tämän hallituksen toiminnan vetää erikoiseen valoon, ja pitää sanoa, että kyllä pitäisi aidosti kysyä, pitääkö tällaista (Puhemies koputtaa) asiaa edes käsitellä ennen kuin tiedetään.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Sitten mennään puhujalistaan.

18.05 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Tuossa aikaisemmassa selontekokeskustelussa käsiteltiin ja sivuttiin kehitysyhteistyön rahoitusta ja siihen kohdistuvia leikkauksia: ensi vuonna esimerkiksi — edustaja Uotilan kanssa tästä vähän keskustelimme — esitätte vaihtoehtobudjetissa 300 miljoonaa euroa lisää kehitysyhteistyöhön.

Haluaisin tässä tuoda esille semmoisen näkökulman, että kokonaisuuden kannalta, jos mietitään tällaista kansainvälistä solidaarisuutta, vastuuta siitä kaikesta, mitä maailmassa tapahtuu, me kannamme vastuuta kehitysyhteistyön kautta, vaikka sitä leikataan. Nyt tässä täydennysesityksessä talousarvioon maahanmuuttoon esitetään lisäystä 450 miljoonaa euroa ja sen lisäksi vielä Finnfundia pääomitetään 130 miljoonaa euroa, joka sekini kohdistuu hyvään tarkoitukseen ja kehitysmaiden hyväksi. Kannattaa tarkastella, mielestäni, kokonaisuutena tätä asiaa.

18.06 Maria Tolppanen ps: Arvoisa rouva puhemies! Me olemme puhuneet muun muassa harmaasta taloudesta tänään, harmaasta taloudesta ja sen kitkemisestä. Meillä on tässä maassa olemassa muun muassa laki konserniavustusten verotuksesta, kopsakka laki, mutta se on, arvoisa ministeri — joka valitettavasti ei ole nyt paikalla — ajalta ennen pääomien vapaata liikkuvuutta Euroopassa, ja tuo laki on jo vuodelta 1986. Jos tämän lain yhden pykälän yhdessä momentissa oleva elefantinmentävä porsaanreikä purettaisiin ja tukitaisiin, saataisiin valtion kassaan vähintään miljardi euroa — miljardi. Se on todella niin iso raha, että se kortti kannattaisi käyttää. Tein tuosta asiasta viime kaudella lakialoitteen, se ei mennyt läpi, oppositiosta kun tuli. Nyt olen uudistanut ja entisestään parantanut tuota lakiehdotusta, toivon todella, että se menee nyt läpi. Mutta se tulee myöhemmin käsitte-lyyn.

Toinen asia, mihin nyt olisi hyvä kiinnittää myös meidän hallituksen huomiota, on veron tarkastaminen. Verontarkastajia on maasta vähennetty ja samalla on menetetty mittava määrä nimenomaan verotuloja harmaalle taloudelle. Tämä asia pitäisi saada kuntoon, nimittäin verovirkailijoiden omien laskelmien mukaan yksi verotarkastaja tienaa vuodessa oman palkkansa kymmenkertaisena. Tämä on aikamoinen määrä myös, joka voitaisiin hyvin harmaasta taloudesta ottaa yhteiseen käyttöön.

Kolmantena asiana otan esille maahanmuuttopolitiikan, jossa on paljon tekemistä. Meistä on tällä hetkellä tullut kallis, kallis pussinperä. Nyt uutta rahaa annetaan 0,5 miljardia, jotta tästä ongelmasta ja tästä kriisistä selvitettäisiin jollakin tavalla. Tämä 0,5 miljardia ei kuitenkaan tule riittämään. Tähän se ei tule valitettavasti jäämään. Henkilökohtaisesti pidän todella kummallisena sitä, että ihminen, joka saapuu vaikkapa huulet kiinni ommeltuina, ilman papereita ja lupaa jollekin rajanylityspaikallemme ja sanoo yhden sanan, "asylum", "asyl" tai "turvapaikka", saa tuosta vaan parin vuoden täysylöspidon Suomessa, myös siinä tapauksessa, että hänelle ei turvapaikkaa myönnetä. Onneksi tässä asiassa olemme saamassa läpi nyt sellaista asiaa, että tätä pitkää ja hankalaa prosessia nopeutetaan ja että kolmen tuomarin sijasta käännytyspäätöksen tai epäämispäätöksen loppujen lopuksi voi tehdä kaksi tuomaria. Se säästää jonkin verran rahaa mutta ei tarpeeksi. Tämä on vaikea asia, mutta tästä asiasta täytyy silti uskaltaa puhua.

Meidän pitää pystyä nyt tekemään päätöksiä myös pikakäännytyksistä, silloin kun tulija on mitä ilmeisimmin matkassa muunnelluin totuuksin ja silloin kun hän tulee toisesta turvallisuudesta maasta. Meidän pitää ottaa ne yhteiset säännöt käyttöön, mitä meillä Euroopassa

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

on olemassa. Meidän on uskallettava tehdä se. Meillä on vain 5,5-miljoonainen kansa, ja tällä hetkellä jo, ennen tätä kriisiä, olemme olleet Euroopan neljänneksi paras maa ottamaan tulijoita vastaan. Tämä pitää muistaa. Meidän rahat eivät valitettavasti riitä, priorisointeja on pystyttävä tekemään. Vielä kysyn sitä, että sitten jos meillä tehdään käännytyksiä tai tehdään näitä karkotuspäätöksiä, niin onko todella niin, että tarvitaan kolme neljä ihmistä saattamaan yhtä ihmistä lentokoneella pois. Se on kyllä niin kallista touhua, että siihen eivät kenenkään rahat riitä. Että tähän täytyisi yhdessä löytää joku ratkaisu, että mitä sille tehdään.

Ja sitten tämä inhottava asia: Kempele, Kempeleen raiskaus. Onko meidän todella hyväksyttävä tällaisten ihmisten tuleminen maahan? Teko on iljettävä, halpamainen ja alhainen. Pitääkö tekijöille antaa kansainvälistä suojelua Suomessa? Minä haluan tähän vastauksen.

Sen lisäksi myös poliisi on pulassa. Viime hallituskaudella poliisiin resursseja jo leikattiin, ja nyt heillä ei ole väkeä. Kuulemma 56 poliisia on nytten valmistumassa, mutta heille on sanottu, että työpaikkoja ei ole. Ja kuitenkin näitä poliiseja koulutettiin tarpeeseen. Nyt meillä perustellaan vastaanottokeskuksia ilmoittamatta siitä poliisille. Poliisi on kummisaan, koska ei pysty resursoimaan sinne, mutta ehkä olisi vaikea resursoida, vaikka tietäisikin sen, milloin vastaanottokeskus perustetaan.

Ja sen lisäksi vielä eilinen uutinen: Wärtsilä irtisanoo toistasataa ihmistä Suomessa. Pörrssi-yhtiö Wärtsilällä menee hyvin. Se on saanut isoja pienten moottoreiden tilauksia, todella mittavia, miljardiluokkaa. Ongelma on siinä, että moottoreita ei enää tehdä Vaasassa eikä koko Suomessa. Moottoreiden tekeminen on viety rajojen ulkopuolelle.

Ja lopuksi: Mitä pitää tehdä? Se on se suuri asia. Meidän on pystyttävä kotouttamaan (Puhemies koputtaa) ulosliputettu työ, ja meidän pitää pystyä työllistämään omat työttömämme etnisestä taustasta riippumatta. (Puhemies koputtaa) Tässä kohdassa on oltava itsekäs ja etusija on annettava Suomessa asuville ihmisille. Kertokaa minulle, miten se tehdään.

18.12 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Pidän puheenvuoron täältä paikalta, kun olen aika monia asioita tuonut jo esille.

Erittäin hyvänä pidän sitä, että tähän talousrikostutkintaan tuli lisärahaa. Me kuulumme työ- ja tasa-arvovaliokunnassa asiantuntijaa, joka kertoi, että yksi henkilötyövuosi tuottaa itsensä takaisin muistaakseni yli 50-prosenttisesti, eli sieltä saadaan todella hyvää tuloa ja saadaan torjuttua harmaata taloutta. Edustaja Kankaanniemi toi esille sen seikan, että siitä huolimatta me varmasti tarvitsemme myös tuomioistuimiin ja syyttäjille lisäresursseja, koska silloin kun poliisi saa näitä hyvin tutkittua, niin totta kai ne myös tulevat syyttäjille ja sitten tuomioistuimiin. Tapasin tässä eräänä päivänä erään käräjätuomarin täältä Uudeltamaalta, joka istuu hyvin paljon näitä talousrikosjuttuja, ja hän sanoi, että niitä ei tällä hetkellä tule kauheasti tuomioistuimiin, ainakaan hänen rooteliinsa — hän on tuolla Tuusulassa. Elikkä epäilen, että siellä joko poliisilla tai syyttäjällä on nyt jonkinlainen pussi, niin että sieltä ei päästä eteenpäin. Että todella, todella ilahtunut olen tästä lisärahasta.

Ja vaikka minä tiedän, että ihmiset eivät aina kauheasti haluaisi keskustella tästä maa-hanmuutosta, meidän on myönnettävä tämä tosiasia: meillä esimerkiksi on nyt sotessa ajatuksena saada 3 miljardin säästöt niihin menolisäyksiin, ja jos meillä menee miljardi, puolitoista, 2 miljardia vuodessa tähän asiaan, niin me syömme sen säästön. Meidän on pakko

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

ratkaista tämä jollain tavalla. Kun me puhuimme tänään erilaisista keinoista työllistämiseen ja muuhun, niin meidän pitäisi ratkaista se, miten me autamme niitä ihmisiä, jotka ovat avun tarpeessa, ja kuinka me sitten hoidamme sen ongelman, ettei niitä ihmisiä, jotka oikeasti eivät ole avun tarpeessa, sitten jää rasittamaan sitä kulurakennetta. Kaikki ihmiset ovat tärkeitä, mutta se täytyy huomioida, että meillä ei ole mahdollisuutta ottaa tänne kymmeniä-, kymmeniä-, kymmeniätuhansia ihmisiä. Minä haluan auttaa niitä ihmisiä, jotka ovat avun tarpeessa, mutta meillä on 50—70 prosenttia ehkä niitä, jotka kuitenkin eivät ole. Että se on nyt se ongelma — tässäkin pitäisi puhua eri asioista. Me olemme tämän asian kanssa tosi vaikeassa taloudellisessa tilanteessa. Ja eivät ne pikakäännytykset olisi mikään huono asia (Puhemies koputtaa) tuossa Ruotsinkaan rajalla, kannattaa niitä miettiä.

18.14 **Kari Uotila vas:** Arvoisa rouva puhemies! Oikeastaan on aika hyvä, että hallitus teki sellaisen liikkeen, että se perui aktiivisen katumisen lain ja tällä tavalla ei päästännyt pälkähästä aikoinaan verorahoja ulkomaille piilottaneita, ja sitten ryhtyi itse tekemään katumusharjoituksia ja katumuspäätöksiä, kuten täällä on tuotu esille. Erittäin hyvä juttu, että eläkeläisten asumistuen leikkaus peruutettiin ja lääkekorvauksien leikkauksia puolitettiin, harmaan talouden poliisimäärärahat palautettiin ja nähtävästi on ihan oikeasti luvattu myöskin tehdä harmaan talouden torjuntaohjelma. Tietysti on aivan pöyristyttävää, mikäli tämä eläkeläisten asumistuen leikkauksen peruminen nyt sitten paljastuikin jonkinlaiseksi huijaukseksi, että haetaan kuitenkin heidän taskustaan sitten jollakin muulla tavalla rahaa pois. Tämä vaatii todella selvitystä hyvin pikaisesti.

Turvapaikanhakijoiden tilanne on sellainen, joka tulee rasittamaan meidän julkista talouttamme, ja mitä paremmin me kotouttamisen hoidamme, sitä pienemmäksi kokonaiskustannukset pitemmällä aikavälillä jäävät, ja pystytään myöskin saamaan niitä positiivisia mahdollisuuksia näkyviin ja kansantaloudellisia, myönteisiä vaikutuksia, jos asiat oikein hoidetaan.

Tässä julkisen talouden suunnitelman selontekokeskustelussa todettiin, että valtiovarainvaliokunnan mietinnössä oli myöskin kohta, jossa todettiin, että kun nämä turvapaikanhakijat ja tämä tilanne monia Euroopan unionin jäsenmaita nyt rasittavat erityisesti, niin pitäisi myöskin näissä Emu-kriteereissä eli joustomekanismeissa, muun muassa alijäämäkriteerissä, huomioida tällainen poikkeuksellinen tilanne. Muutoinkin olen sitä mieltä, että Suomen pitäisi olla aktiivisempi vaikuttamaan näihin kriteereihin, jotka aikoinaan hyvin sattumanvaraisesti tulivat, varsinkin tämä 60 prosenttia bruttokansantuotteesta, tämä julkisen talouden velkaantumiskriteeri. Ei sille mitään taloustieteellistä tai mitään muuta perustelua ollut. Se oli silloin, kun euroalue muodostettiin, sattumalta keskimääräinen julkisen talouden velkaantumisaste. Elikkä tämä oli myöskin aivan kriteeri. Näitä ja näiden toimivuutta pitää kyseenalaistaa.

Ja aiemmin viittasin esimerkiksi tähän nettovelka—bruttovelka-käsitteeseen. Uskon, että tämä julkisen talouden arviointineuvosto, joka on valmistelemaan seuraavaa raporttiaan, tulee käsittelemään myös tätä kysymystä, koska Suomen kannalta katsottuna olisi huomattavasti tarkoituksenmukaisempi ja myös oikeudenmukaisempi tapa käsitellä nettovelka-astetta kuin bruttovelka-astetta, koska olemme, niin kuin tuossa aiemmin täällä totesin, seitsemänneksi vähiten velkaantunut maa ja meillä on itse asiassa 50 prosenttia vähemmän julkista velkaa suhteessa bruttokansantuotteeseen kuin esimerkiksi Saksassa. Nettovelalla mitattuna julkisen talouden velka on 25 prosenttia yli bruttokansantuotteen. Elikkä

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

pitää rohkaista hallitusta myöskin tältä osin käymään tuolla EU-tasolla keskusteluja, että näihin saataisiin parempaa.

Mutta toivottavasti näitä katumusharjoituksia tulee hallitukselta lisää. Ja kun täällä puhuttiin myöskin opetukseen ja yliopistoihin kohdistuvista leikkauksista, niin erityisen kii-reellistä on nyt saada seuraava katumus päätös näiden yliopiston tutkimuksen ja koulutuk-sen leikkauspäätösten peruuttamisesta, ainakin pahimmilta osin. Esimerkiksi apteek-kikompensaation kohdistaminen valtaosaltaan ainoastaan Helsingin yliopistoon ja hyvin pieneltä osalta, 1 miljoonan osalta, sitten muualle on ihan kohtuuton Helsingin yliopiston osalta, ja toivon katumusharjoitusta pikaisesti tältä osin.

18.19 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Ensimmäisenä huomauttaisin sosialidemok-raateille, että siihen se vastuun pakoi lu johtaa, että voi vain valittaa ja hurskastella edus-kuntasalissa, kun esimerkiksi edustaja Kankaanniemi ja muut perussuomalaiset vaikutta-vat asioihin ministeriensä kautta. Ei niitä asioita mielenosoituksissa tai oppositioista pääte-tä, ei millään määrällä suunsoittoa. (Välihuutoja sosialidemokraattien ryhmästä) Ei pääte-tä harmaasta taloudesta, ei päätetä aktiivisesta katumisesta, ei päätetä eläkeläisten asu-mistuen leikkauksen peruuttamisesta, mistään näistä ei päätetä oppositioista. Sillä ei ole mi-tään vaikutusta, mitä te sanotte. (Susanna Huovinen: Me ollaan kansanedustajia!)

Mutta varsinaiseen asiaan. Perussuomalaiset ovat ainoana puolueena kantaneet kaiken aikaa huolta maahanmuuton kustannuksista sen muiden haittavaikutusten ohella. On ras-kasta perustella ihmisille sopeutustoimien välttämättömyyttä, kun samaan aikaan olemme hyväksymässä puolta miljardia pelkästään ensi vuoden tarpeisiin lisää turvapaikanhakijoi-den kustannuksiin. Pelkään, ettei tämä puolikaan miljardia riitä. Tuossa summassa eivät ole vielä kotoutumisen kustannukset, jotka tulevat olemaan miljardin luokkaa senkin pie-nen vähemmistön osalta, joka oikeasti on oikeutettu turvapaikkaan. Jokainen suomalainen vauvasta vaariin osallistuu tähän maahanmuuttoon noin 100 eurolla ensi vuonna. Nelihen-kinen perhe maksaa 400 euroa, jokaista työtöntä kohti se tekee 1 000 euroa, jokaiselle ko-dittomalle voisi lähes rakentaa kodin sillä summalla.

Arvoisa puhemies! Tuntuu, että tässä salissa ei monikaan ymmärrä, millaisista summis-ta tässä puhutaan. On vaikea herätellä ihmisiä kriisitietoisuuteen taloutemme ja kil-pailukykyimme ongelmista, kun niistä tehtävät säästöt, kipeät leikkaukset ovat pikkurahoja näiden maahanmuuttoon menevien summien ohella. (Susanna Huovinen: Kuka vaikuttika-an hallituksessa?) Vasemmisto-oppositio on epäilemättä tyytymätön tähänkin. Mikään summa ei ole heille liian suuri, kun maahanmuutosta puhutaan. Maahanmuutto työllistää mutta vain veronmaksajan laskuun. Hallitukselle sanoisin, että jatkossa tämä kustannusta-so turvapaikkakuluille ei kelpaa. Hakijoiden sosiaaliturvaa täytyy alentaa ja yksikkökus-tannuksia laskea muuten. Hyväksytyjen hakemusten määrää on saatava alaspäin, ja hylät-tyjen palautuksia on tehostettava. Tämä menoerä sopii hyvin normienpurun kohteeksi.

Arvoisa puhemies! Maamme on niin kovassa paikassa taloudellisesti, että olisi reilua ih-misille, että todella kerrottaisiin maahanmuuton kustannukset niin, että ne on helppo hah-mottaa. Yksi ratkaisu voisi olla maahanmuuttovero tai turvapaikkavero tai joku vaikka, mikä punavireillekin kelpaa, kansainvälisen taakanjaon vero. Tuosta verosta maksettaisi-in kaikki turvapaikkakäsittely ja kotoutuminen — selkeää ja läpinäkyvää, siihenhän kai-keksa hallinnossa pyritään.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

18.22 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Kun hallituksen ensi vuoden talousarvion täydentämisestä kertovaa asiakirjaa tutkii, niin ei voi olla vakavoitumatta. Suomen talouden tilanne on vakava. Tässä todetaan, että bkt:n kasvu on lähellä nollaa, työttömyys kasvaa ja työttömyysjaksot pitenevät ja taantuman jälkeenkin kasvu näyttää jäävän kituliaaksi.

Euroalue on kasvanut nyt noin 1,5 prosentin kasvua lähinnä kotitalouksien kulutuksen vetämänä. Ensi vuonna euroalueella kasvun odotetaan leviävän myös yritysten investointeihin, ja kasvu voisi olla jotain noin 1,8 prosentin luokkaa. Meidän bruttokansantuotemme junnaa kuitenkin lähes nollakasvussa, vaikka tässä hallituksen esityksessä arvioidaan, että hienoista kasvua voisi ensi vuonna olla luvassa.

Tosiasia on sekin, että taloutta nyt tervehdyttävät toimet näkyvät ja vaikuttavat viiveellä. Mutta kaikista tärkeintä on nyt kuitenkin saattaa niitä vaikeita ja kipeitäkin päätöksiä maaliin ja saada talous lopulta tasapainoon ja myös kasvu-uralle. (Eero Heinäluoma: Kenelle kipeitä?)

Aika oleellista tässä keskustelussa on, niin kuin Eduskunnan pankkivaltuuston kertomuksen talousvaliokunnan mietinnössä todetaan: "Suomea ajatellen EKP:n toimien kestolla saattaa olla merkittävä vaikutus. Valiokunta kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että Suomen talouskehitys jää yhä kauemmaksi euroalueen kasvusta. On vältettävä tilanne, jossa muun euroalueen kasvun myötä rahapolitiikkaa ryhdytään kiristämään ilman, että Suomi on saanut taloutensa nostettua kilpailukykyiseen kuntoon." Eli kyse on hyvin pitkälle siitä, missä kunnossa me olemme siinä vaiheessa, kun Euroopassa talous alkaa muualla elpyä reippaammin, ja olemmeko me mukana ja päässeet kiinni tähän imuun vai olemmeko siinä tilanteessa, että jäämme muusta EU:sta perään. Olen varma siitä, että Eurooppa ei jää meitä odottamaan esimerkiksi talouspolitiikan isoissa linjauksissa. Niillä voi olla erittäin iso merkitys myös meidän taloudellemme. (Eero Heinäluoma: Totta!)

Pidän myönteisenä sitä, että eläkeläisten asumistuen leikkaus korjattiin. (Välihuutoja sosialidemokraattien ryhmästä) Pitää olla rohkeutta jossain vaiheessa tehdä myös tämän suuntaisia liikkeitä. Mutta on myös tarpeen se, että samaan aikaan etsitään uusia säästöjä niin, että kokonaisuus ja tavoite pysyvät kiinni otettavissa. Se on erittäin tärkeää.

Arvoisa puhemies! Maahanmuutosta on tänään puhuttu varsin paljon, ja tässä täydennyksessä osoitetaan maahanmuutosta aiheutuviin kustannuksiin merkittävää lisäystä. Poliisin voimavarat ovat tällä hetkellä vahvasti sidottuja näihin tehtäviin ja monet perinteiset tehtävät jäävät osittain hoitamattakin. Myös meidän oma lainsäädäntömme laahaa. Me tarvitsemme verkkotiedustelulainsäädäntöä. Ja pitää myös rehellisesti todeta se, että tämän pakolaisvirran mukana myös Suomeen on tullut terroristeja, ja nyt ensimmäiset sotarikosepäilytkin näiden osalta ovat tutkinnassa. Nämä ovat vakavia viestejä, ja sen takia meidän pitää pitää huolta myös sisäisestä turvallisuudesta.

Tänään myös poliisiylijohtaja vahvisti, että useilla paikkakunnilla turvapaikanhakijoiden harjoittama seksuaalinen häirintä on lisääntynyt. Nämä ovat vakavia viestejä, ja ymmärrän, että ne huolestuttavat monia suomalaisia tällä hetkellä. Meidän pitää yhdessä toimia määrätietoisesti sen eteen, että sisäinen turvallisuus ei järky. Kun Euroopan ulkoraja ei pidä, on pohdittava myös sisärajojen tarkastuksien väliaikaista käyttöönottoa.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi: Pidän myös myönteisenä sitä, että poliisin harmaan talouden torjunnan menoihin ehdotetaan suunnattavaksi lisärahaa 6,4 miljoonaa euroa, josta 3,2 miljoonaa euroa ehdotetaan myönnettäväksi lisäyksenä talousarvioesitykseen nähdessä. Samaan aikaan meidän pitää huolehtia siitä, että poliisien määrä ei lähde tällaisessa

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

nopeasti muuttuneessa turvallisuustilanteessa, sisäisen turvallisuuden tilanteessa, laskeman, vaan mieluummin lähdemme samalle linjalle, mitä muut Pohjoismaat ovat jo pidempään noudattaneet. Se vaatii koulutusta. Haluan antaa myös ministeri Petteri Orpolle kiitosta siitä, että hän tällaisessa tilanteessa perui esimerkiksi Poliisihallituksen suunnitellut Riihimäen ja Heinolan poliisiasemien lakkautussuunnitelmat. (Puhemies koputtaa) Niihin ei turvallisuustilanteessa ole varaa.

18.27 Marisanna Jarva kesk: Arvoisa puheenjohtaja! Haluaisin jatkaa oikeastaan tuota turvapaikanhakijakeskustelua siltä osin, että on puhuttu lähinnä noista määrärahoista ja tämäläisistä asioista ja muutenkin oikeastaan enemmän keskustellaan nyt talousasioissa nimenomaan tästä rahasta mutta ei niinkään juuri siitä, miten sitä käytetään. Haluaisin kyllä nostaa esille nimenomaan nämä uudet toimintatavat, mitä meidän pitää kyllä joka sektorilla tehdä, että sama tai oikeastaan pienempi raha käytetään jatkossa eri tavalla.

Puheenjohtaja! Jos saan mainita esimerkkinä, varmaan olette monet kuulleet hyvänä esimerkkinä tämän Kauhavan toiminnan nimenomaan näitten turvapaikanhakijoiden keskuudessa ja nimenomaan juuri sen, että ei säilötä ihmisiä näihin vastaanottokeskuksiin vaan annetaan heille mahdollisuus heti osallistua siellä ylläpitämään sitä omaa vastaanottokeskustoimintaa. Siellä on ravintolatoimintaa, on koulut perustettu, ala- ja yläkoulut ovat olemassa, siellä on ammattiopettajat jo käytössä. Oikeastaan mitä toivoisin siinä huomattavan, niin keskeistä on nimenomaan se hyvä johtaminen, ja sitä toivoisin kyllä määrätietoisesti tehtävän joka sektorilla, missä nyt voitotellaan sitä, että rahat ovat vähissä ja jatkossa on vielä vähemmän rahaa käytössä, siinä, miten me voisimme uudistua yhdessä ja uusia toimintatapoja ottaa käyttöön.

Tässä kotoutumisessa ennen kaikkea, kun me varmasti olemme kaikki huolissamme siitä, minkälaiset kulut sitten turvapaikanhakijoista aiheutuvat, toivottavasti sitten siellä saa myös semmoisia turvapaikanhakijoita, jotka voivat olla jatkossa rakentamassa meidän yhteiskuntaamme, ovat yrittäjinä, ovat opettajina, ovat toivottavasti lääkäreinäkin jatkossa, ja me saisimme tehokkaammin Suomessa myös hyödynnettyä sen panoksen, mitä he voivat Suomelle antaa. Mutta on tietenkin myös sitten huolehdittava siitä, että kansalaiset ovat aidosti ja aiheesta huolissaan siitä, mitä tämä kaikki tuo, kun on tämä keskustelu menossa, minkälaista väkeä tulee maahan. Siihen on laitettava resursseja, mutta ennen kaikkea meidän pitää katsoa sitä, ketkä ihmiset siellä johtavat tätä järjestelmää, kun he tulevat meidän maahan, ja aloitetaan (Puhemies koputtaa) nopeasti se kotoutuminen, kun emme tiedä, kuka tänne lopulta jää.

18.30 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Microsoftin viime vuosien laajoista irtisanomisista pitkälti johtuvaan, pääosin korkeakoulutettujen työttömyyden kasvuun vastataan tässä talousarvion täydennysesityksessä mielestäni aivan oikealla tavalla lisäämällä 10 miljoonaa euroa Tekesin avustusvaltuuteen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotehtäviin palkkaamiseksi. Kentien tämä summa olisi voinut olla hieman isompikin, mutta näin tiukan talouden oloissa on toki hyvä näinkin. Tällähän helpotetaan irtisanottavien työntekijöiden korkean koulutuksen ja osaamisen säilymistä ajantasaisena, kun he nyt pääsevät työelämään päivittämään osaamistaan. Kuten yleisesti tiedetään, vanhenee ICT-alalla osaaminen erittäin nopeasti, mutta näillä määrärahoilla palkattavien osalta se ei nyt onneksi pääse vanhenemaan.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

Arvoisa puhemies! Tämän täydentävän esityksen moraalisesti eittämättä merkittävin päätös kohdistuu mielestäni, kuten täällä monet muutkin ovat tänään todenneet, tähän eläkkeensaajien asumistuen leikkauksen peruuttamiseen. Perustan nyt tämän arvion tähänastiseen viralliseen tietoon. No, joka tapauksessa suuressa kuvassa tämä peruutus päätös on täysin oikea erityisesti siltä kannalta katsottuna, että eläkeläisten on äärimmäisen vaikea kasvattaa itse tulojaan. Kiitänkin hallitusta vilpittömästi siitä, että se on vetänyt tämän esityksen takaisin. Toki ehkä tämä alkuperäinen esitys olisi saanut jäädä kokonaan tekemättä, se myönnettäköön.

18.32 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että olin kyllä tavallaan pettynyt tuohon edustaja Heinosen puheenvuoroon. Hänhän ei ottanut kantaa tähän eläkeläisten verotusasiaan, ja kun tässä on puhuttu siitä, että virheellisiä päätöksiä oikaistaan, niin pidän kiistatta virheellisenä sitä, että hallitus esittää, että eläkeläiset asetetaan verotuksessa eri asemaan kuin palkansaajat. Se ei vastaa kansalaisten oikeudentuntoa, enkä ole kuullut kenenkään palkansaajan tai työssä olevan tällaista vaativan. Kyllä kaikki hyväksyvät sen, että samoista tuloista maksetaan samalla tavalla, varsinkin kun tiedetään, että tämä on pieni- ja keskituloisille eläkeläisille aika iso asia myös toimeentulon kannalta. Toivon, että tämä päätös vielä oikaistaisiin, mutta kiirehän tässä kiistatta tulee.

Kun edustaja Mäkelä sanoi, että ei oppositiosta voi vaikuttaa, että ei ole mitään valtaa, niin nyt on kyllä tullut valtiosääntövirhe tähän edustaja Mäkelän puheenvuoroon. Ei valta ole hallituksella, vaan valta on valtiopäiville kokoontuneella eduskunnalla. Kyllä kaikki valta on täällä, ja se, mitä hallitus tekee, riippuu siitä, mihin eduskunta antaa hyväksynnän, että jokainen hallituksen täälläkin puheena oleva linjaus vaatii tämän talon hyväksynnän, ja siihen vaikuttaa täällä jokainen kansanedustaja. Oli sitten oppositiosta tai hallituksesta, Helsingistä tai Kaakkois-Suomesta tai Lapista, niin samoilla oikeuksilla täällä äänestetään ja otetaan kantaa ja myös puhutaan.

Lopuksi sanon, että kyllä tämä on erittäin hämmentävä tilanne, että nyt ei vielääkään tiedetä, mikä on tämä eläkeläisten asumistuen peruutus päätös: onko se tehty, vai onko niin, että kun yksi leikkaus on peruutettu, niin on pantu sinne sisään toinen, vähän pienempi, jolla jatketaan? Pelkään pahaa, että nyt on tehty niin, että koko totuutta ei ole eduskunnalle kerrottu, vaan tässä on tämmöinen osatotuus, ja sitä on nyt vaikea tietää, kun ei täällä ole paikalla ministeri Stubb, joka varmastikin tämän asian valtiovarainministerinä tietää, ei myöskään tästä asiasta vastaava sosiaali- ja terveysministeri Mäntylä. Hyvin hämmentävä tilanne on. Ovatko kiitokset menneet ihan turhaan?

18.34 Susanna Huovinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Ensin täytyy todeta ainakin joillekin täällä tänään puheita käyttäneille perussuomalaisille, että ehkä se ongelma siinä hallituksen linjassa, kun me täällä niin kovasti yritämme sitä oikoa, johtuu osittain siitä, että kansalaiset ovat myös meille päin viestineet siitä, että tästä linjasta, jota perussuomalaiset nyt hallituksessa ovat edustaneet, ei ollut tietoa kaupan kulmalla viime keväänä. Tämä on se ongelma, josta moni sanoo, että on ymmärtänyt täysin väärin sen, mitä siellä kaupan kulmalla on kerrottu teidän toimestanne, ja nyt tämä todellisuus onkin jotain aivan muuta. Tämä on se ongelma, ja tätä olemme yrittäneet peräänkuuluttaa, mihin tämä muutos teidän kannoissanne perustuu.

Puhemies! Sitten toteaisin vielä tästä keskustelusta, jota täällä on käyty, että todellakin näyttää siltä, että on hyvä, että hallitus peruuttaa näitä epäoikeudenmukaisia päätöksiä

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

muun muassa eläkkeensaajien asumistuen ja harmaan talouden osalta. Mutta kyllä arvioni oli valiokunnassa se, että kyllä tämä aiheuttaa harmaita hiuksia aika paljon myöskin virkamieskunnalle. Paljon parempi tapa olisi se, että valmisteltaisiin huolella ja päätettäisiin josiin vaiheessa prosessia, mitä oikeasti aiotaan tehdä, eikä sitten myöhäsyksyllä ruveta tuomaan tänne aivan uutta tavaraa, jossa eduskuntakin on myös menettelytapojen osalta hyvin erikoisessa tilanteessa.

Nyt meillä ei ole siis tietoa, puhemies, siitä, mikä on tämä tänään tehty päätös hallituksen esityksestä asumistukea koskien. Ainakin itse katson, että minulla ei ole edellytyksiä olla kannattamassa tämän asian valiokuntaan lähettämistä, jollemme me saa täällä selvitystä, ja kun ei ole ministereitä paikalla, niin emme saa, ja sen vuoksi, puhemies, esitän, että tämä asia jää pöydälle torstaina käytävään istuntoon.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Kun edustaja Huovinen on pyytänyt asian pöydällepanoa, jää asia pöydälle. Onko muita ehdotuksia pöydällepanon ajankohdasta?

18.37 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa puhemies! Emmekö me voi jättää tämän pöydälle seuraavaan täysistuntoon?

18.37 **Krista Kiuru sd:** Puhemies! Tässä edustaja Huovinen teki ehdotuksen, jota kannatan.

18.37 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Niin ikään kannatan edustaja Huovisen esitystä, ja mitä tulee ajankohtaan, niin nimenomaan nämä ovat sellaisia kysymyksiä, että näitä pitäisi käsitellä päivänvalossa, silloin kun ministeri on paikalla. Olen ymmärtänyt, että esimerkiksi huomenna on opposition vaihtoehtobudjetti käsittelyssä ja siksi tämä jäisi väkisin jälleen kerran sitten sinne istunnon loppuvaiheeseen. Siksi minusta torstai kyselytunnin jälkeen on hyvin perusteltu ajankohdaksi.

18.38 **Kauko Juhantalo kesk:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Heinosen tekemää ehdotusta. Tämä asia kyetään kyllä selvittämään seuraavaan täysistuntoon mennessä ja saadaan se käsiteltyä.

Andre vice talman Paula Risikko: Ärade ledamöter! Eftersom det har framställts två understödda förslag är vi tvungna att rösta. Finns det möjlighet att uppnå samförstånd? — Det verkar inte riktigt finnas någon gemensamt syn.

Ärade ledamöter! Vi tar en kort paus, 10 minuter, och utreder hur det lönar sig att gå vidare. Sedan fortsätter vi. — Tack.

Behandlingen av ärendet fortsatte kl. 18.48.

Andre vice talman Paula Risikko: Riksdagen ska nu rösta om förslagen som framställts.

Under debatten har Susanna Huovinen understödd av Krista Kiuru föreslagit att ärendet bordläggs till plenum torsdag 26.11.2015. Timo Heinonen har understödd av Kauko Juhantalo föreslagit att ärendet bordläggs till nästa plenum, i morgon 25.11.2015.

Redogörelsen godkändes.

Punkt i protokollet PR 69/2015 rd

Timo Heinonens förslag "ja", Susanna Huovinens förslag "nej". Omröstningsresultat: 9 ja, 14 nej; 176 frånvarande (omröstning 1). Riksdagen godkände Susanna Huovinens förslag.

Riksdagen bordlade ärendet till plenum 26.11.2015.